

Föreningen Klosterliv i Vreta

Verksamhetsberättelse för år 2011

Styrelse och funktionärer under verksamhetsåret

Styrelse

Lena Olsson, ordförande

Alf Karlsson, kassör

Arne Karlsson, ledamot och vice ordförande

Sture Lahrin, ledamot

Olov Andersson, ledamot

Lars Ladell, ledamot

Ledamöterna har alternerat som mötessekreterare under året

Styrelsemöten

Styrelsen har haft 7 protokollförda sammanträden.

Revisorer

Artturi Affleckt

Ulla Ström

Suppleant Märta Karlsson

Firmatecknare

Alf Karlsson och Lena Olsson var för sig.

Ansvarig för föreningens bibliotek och arkiv

Kristina Ladell

Ansvariga för föreningens dräktförråd

Elisabeth Land och Helena Söderberg

Valberedning

Margareta Bengtsson och Arne Land

Medlemsantal 55 (vid årets slut)

Verksamhet

Årets verksamhet har i viss mån präglats av reflektion. Inga större engagemang har förevarit. Studierna och förkovringen har fortsatt liksom den viktiga visningen av kyrka och kloster, framför allt sommartid. Utflykt till Nydala på sensommaren var inspirerande. En kväll i november genomförde vi en "idégenomgång" inför kommande säsonger. Resultatet, flera idéspår, blir nu grundval till arbetsinriktningen framöver.

Föreningsmöten

Våren:

Vårens onsdagsverksamhet inleddes den 19 januari i Fattigstugan. Vi inledde studier ur vår Fokus Vreta kloster och initierade också en grupp som skulle skriva nya "scener" för våra kommande dramatiserade visningar. Denna grupp träffades parallellt med föreningsmötena. Den 2 februari fortsatte vi med Fokus Vreta kloster liksom även den 16/2 och den 2 mars. Den 16 mars höll vi vårt årsmöte i Stefansgården. Vår gäst för kvällen, f d länsantikvarien Bengt Häger, höll ett inspirerande föredrag om "K-märkning". Sedvanliga mötesförhandlingar genomfördes därefter utan större förändringar i styrelse eller andra funktioner.

Den 30 mars fortsatte vi litteraturstudier och "skrivargruppen" redovisade sitt arbete hittills. Onsdagen den 13 april gjorde vi en utflykt till Vårdsbergs kyrka där Susanne Glöersen på ett föredömligt, roligt och pedagogiskt sätt visade denna rundkyrka med bl a fina målningar.

Den 27 april hade vi en genomgång av guidernas delvis omarbetade material och tips om visningar. Vår "skrivargrupp" berättade om de "scener" som skrivits och som ska användas i sommarens s k dramatiserade visningar.

Den 11 maj avslutades vårterminen med ett unikt besök i Vreta klostrets kyrktorn. Utsikten därifrån är hänförande och i tornet finns spännande föremål och andra tecken ur historien.

Hösten:

Onsdagen den 28/9 gjordes en kort rundvandring runt Stenmuseet under Paul Reinickes ledning. Därefter samlades vi i Fattigstugan för att diskutera framtidsplaner. Vi återkommer med visning av det spännande stenhuset.

Lördagen den 8 oktober hade vi Höststädning då vi räfsade, samlade ihop och ställde undan inför vintern. Som vanligt smakade det bra med korb och kaka till kaffet.

Den 12/10 såg vi filmen "Den stora tystnaden" som handlar om livet i det franska munkklostret La Grande Chartreuse. Denna 3 timmar långa film i stort sett utan dialog var mycket gripande.

Den 2/11 hade vi bjudit in Göran Tagesson för att höra litet mera om teorier kring baptisterier i Europa. Som alltid var det givande att lyssna till och diskutera med Göran.

Den 9 och 23/11 gick vi igenom Lars Hermanssons kapitel i Fokus Vreta kloster.

Höstterminen avslutades den 7/12 med samling i Stefansgården dit vi också inbjudit vår vänförening i Askeby. Birgitta Alinder och Susanne Glöersen hade satt samman en intressant rapport i ord och bild från sitt besök i Maulbrunn dit årets generalförsamling i det cistersiensiska nätverket var förlagt.

Klosterdag

Vår årliga s k Klosterdag anordnades den 29/5 efter den Miniretreat Vreta klostrets församling arrangerade 28-29 maj. Efter söndagens gudstjänst höll journalisten Anita Lifvendahl ett föredrag om Sigrid Botulfsson, den sista abbedissan vid Vreta kloster.

Samarbete med skolorna i bygden

S.k upplevelsedagar för skolelever i bygden har genomförts även detta år.

I maj fick 125 elever ur årskurs 5 bl a vara med om att bygga, gravera i täljsten och slå valv. De fick också veta hur medicinalväxter användes förr. Tillsammans med personal från Svenska kyrkan vägledde Märta Karlsson, Inga Mörk, Alf Karlsson, Sture Lahrin och Olov Andersson eleverna i medeltida verksamhet.

I september fick elever från årskurs 3 traditionsenligt en inblick i klosterlivet genom den visning av kyrkan som Olov Andersson, Barbro Eriksson och Inga Mörk arbetade med. Eleverna fick här i olika stationer höra berättas om nunnornas liv, liturgi, hur orgeln fungerar, museet mm. 168 elever deltog i dessa visningar.

I samband med dessa insatser för skolorna ingick också ”nunnensång”. Elisabet Land var sammankallande kraft och Doris Kleineidam och Britt-Marie Andersson medverkade flitigt. I augusti hade vi besök av 2 klasser, ca 50 elever, ur årskurs 7 från Linghamsskolan. Det har också blivit tradition med besök därifrån vilket vi uppskattar.

Detta samarbete med skolorna är viktigt och vi tror det ger eleverna en bra känsla för vår unika historia i Vreta.

Guidade visningar

Inför årets säsong hade ”skrivargruppen” utarbetat ett antal nya scener för att användas vid sk dramatiserade visningar. Scenerna har skrivits av Alf Karlsson, Olov Andersson, Margareta Bengtsson, Inga Mörk och Sture Lahrin.

Visningarna har omfattat både förbeställda guidningar och våra nu traditionella tisdagsguidningar på kvällstid. Detta år hade vi förlängt säsongen och vi ordnade tisdagsvisningar från veckan efter midsommar till slutet av augusti. Vår erfarenhet är dock att denna förlängning av säsongen inte gav önskat resultat.

Vi erbjöd sk upplevelsevandringar vid fyra tillfällen; 28/6, 5/7, 9/8 och 16/8. Vi har guidat totalt 23 förbeställda grupper; 621 personer. 149 personer deltog vid tisdagsguidningarna.

Vi deltog i de sk Östgötadagarna, Östsvenska Turistrådets årliga landsbygdsarrangemang som detta år gick av stapeln 3-4 september. Under lördagen den 3/9 erbjöd vi dramatiserade visningar och ca 50 personer besökte oss.

11 guider har medverkat i dessa visningar på ett förtjänstfullt sätt. Vid tisdagsguidningarna har 9 personer i olika omgångar framfört gregoriansk sång iförda nunneutstyrsel. Elisabeth Land har lagt mycket tid på att engagera sångare till dessa mycket uppskattade inslag. Märta Karlsson har med hjälp av Olov Andersson varit sammanhållande kraft för beställningar och genomförande av våra visningar.

”Andlig vandring”

Lördagen den 9 juli anordnade vi tillsammans med församlingen för första gången en sk ”Andlig vandring”, där Märta och Arne Karlsson från föreningens sida genomförde en ny form av upplevelse i kyrkan. Vid 4 platser i kyrkan berättades om historien och sjöngs psalmer. Per Edlers texter användes som grund. 18 besökare uppskattade det nya inslaget.

Värdskap i kyrkan

Liksom tidigare somrar tillfrågades föreningen av Vreta kloster församling om sk värdskap i kyrkan. 11 medlemmar har under sommarens helger fungerat som värdar i kyrkan för att denna ska kunna hållas öppen. Efter intresseanmälan upprättade man på pastorsexpeditionen ett schema för detta värdskap. Som föreningsmedlem är det ett givande uppdrag att vara värd. Intressanta möten med besökare är berikande och lärorikt.

Inför kommande säsong har vi tillskrivit Vreta klostrets församling och uttryckt önskemål om en ”arbetsbeskrivning” för detta värdskap.

Besök i Nydala

Lördagen den 27 augusti for 15 föreningsmedlemmar inkl några andra intresserade till Nydala kloster i Småland. Vi hade inbjudits till detta kloster genom våra kontakter i det cisterciensiska nätverket. Vi hade ett särskilt intresse av den Klosterträdgård man anlagt. Besöket var mycket trevligt och lärorikt – pedagogisk guidning och generöst bemötande berikade vår utflykt i det vackra småländska landskapet..

Övrigt

Fattigstugan

Lars Tykesson har fortsatt sitt uppdrag som stugvärd på bästa sätt. Fattigstugan har blivit en trivsamt mötesplats för föreningen. En mindre renovering planeras.

Nya informationsskyltar i kyrkan

I senare tankegångar och rön, bl a redovisade i Fokus Vreta kloster, har uppfattningen om betydelsen av inskriptionerna på hällarna i gravkapellen förändrats. Detta gör att texterna på informationsskyltarna blivit föråldrade. Efter samråd med församlingen har föreningen genom Birgitta Alinder och Lars Ladell formulerat nya texter för nya skyltar. Norman Davies har översatt till engelska. Texterna överensstämmer nu med den information vi ger i samband med våra visningar.

Det europeiska förbundet och andra cisterciensiska nätverk

Det europeiska förbundet av kloster och klosterplatsers generalförsamling hölls i Maulbronn, Tyskland, 30 april-1 maj. Birgitta Alinder deltog på föreningens uppdrag i denna sammankomst. Ytterligare två svenska representanter deltog. Birgitta sköter kontakterna med våra olika vänföreningar och nätverk där information om Vreta kloster och vår verksamhet sprids. De internationella publikationer till vilka vi levererat manus redan förra året har ännu inte färdigställts.

Vi ser det som viktigt att finnas med i detta internationella sammanhang; för informations- och kunskapsutbyte.

Linköpings Stifthistoriska sällskap

Vi tillfrågades om medverkan i sällskapets årsbok vilket vi tacksamt accepterade. Birgitta Alinder och Lars Ladell skrev den text vi bidrog med.

Förlagsverksamhet

Boken Fokus Vreta som gavs ut 2010 har sålt mycket bra.

Margareta Bengtssons "Britta börjar i klostertskola" som vi lanserade vid Klosterdagen 2009 har sålt bra. Vi lät trycka upp ytterligare 400 böcker.

Hemsidan

Uppdatering av föreningens hemsida fortsätter kontinuerligt. Vi har i år lagt ut fina panorama-bilder, producerade av Jon Baxendale. Föreningens webbmaster Lars Ladell sköter sidan som ger en god bild av Vreta kloster och vår förenings verksamhet.

Guidehandledning

Birgitta Alinder har reviderat föreningens Guidehandledning – även där är Fokus Vreta upphov till några förändringar. Det är viktigt att visningsmaterialet är levande och så långt det är möjligt stöder aktuell kunskap. Utbildning för guider och föreningsmedlemmar planeras till kommande vår.

Föreningens bibliotek och arkiv

Föreningens bibliotek har god struktur och ordning med Kristina Ladell som ansvarig. Våra böcker, publikationer och ljudmedia är värdefulla källor till kunskap. Vi försöker öka intresset för vårt bibliotek.

Dräkter

Vi har använt våra dräkter i samband med Klosterdagen och även delvis lånat ut plagg. Vid våra visningar använder guiderna ofta någon av dräkterna. I samarbetet med skolorna lånas dräkter ut till eleverna vilket är mycket uppskattat. Elisabeth Land och Helena Söderberg som sköter vårt dräktförråd har mycken värdefull kunskap för tillverkning, skötsel och anpassning till olika personer och ändamål.

Marknadsföring

Information om Vreta kloster och guidade visningar presenterades på kommunens och Visit Linköpings hemsidor.

Vi reviderade vår lilla folder om Vreta kloster, öppettider och guidade visningar.

Information om sommarens tisdagsguidningar var införd i Sommarcorrens kalendarium och i Corren aktuella veckor under sommaren. Vi beklagar dock att vårt underlag inte publicerades helt enligt önskemål. Vi affischerade i bygden på olika ställen om våra visningar.

Information om föreningens verksamhet har skickats till olika intresseorganisationer.

Kontakterna med Vreta kloster Turism har fortsatt. Vi har deltagit i tre av deras möten under året och samarbetet fortsätter.

Samarbete Sensus

Föreningen har samarbetat med studieförbundet Sensus när det gäller onsdagskvällarnas studieträffar liksom vid annan programverksamhet.

Slutord:

Fortsatt verksamhet

I ovanstående sammanfattning kan vi se att föreningen, trots frånvaron av större arrangemang, haft en god och lärande verksamhet. Vi brottas dock, liksom många andra föreningar, med svårigheter att rekrytera nya medlemmar. Den idékväll vi genomförde visade på önskad inriktning och vi tror att här finns uppslag som kan intressera nya krafter. Vår ambition att lära och sprida kunskap kan ske på flera sätt. I mindre grupper kan specialintressen odlas vilket gör att klostermiljön kan utvecklas med fördjupad kunskap som grund. Ny teknik kan, rätt använd, bidra till spännande upplevelser av vårt medeltida arv. Vi går alltså kommande år till mötes med nyfikenhet och upptäckarlusta som vi gärna vill dela med flera.

Tack alla medlemmar för 2011!

Ett stort Tack även till Vreta kloster församling, Sensus och övriga samarbetspartners.

Styrelsen

Lena Olsson

Arne Karlsson

Olov Andersson

Sture Lahrin

Lars Ladell

Alf Karlsson

